

Eksamen

28.11.2019

MED1001 Mediekommunikasjon

Programområde: Medieproduksjon

Nynorsk

Eksamensinformasjon

Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timar.
Hjelpemiddel	Alle hjelpemiddel er tillatne, unntatt ope Internett, samskriving, chat og andre moglegheiter for å kunne utveksle informasjon med andre.
Bruk av kjelder	<p>Dersom du bruker kjelder i svaret ditt, skal dei alltid førast opp på ein slik måte at lesaren kan finne fram til dei.</p> <p>Du skal føre opp forfattar og fullstendig tittel på både lærebøker og annan litteratur. Dersom du bruker utskrift eller sitat frå Internett, skal du føre opp nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.</p>
Vedlegg	Vedlegg 1: Bjørnestad, S og Strandberg, T. (2019), "Hun lager gass ved Hammerfest. Han kutter utslipp i Oslo". <i>Aftenposten</i> 8. oktober 2019, s. 8 og 9
Informasjon om vurderinga	<p>Når du løyser oppgåvene må du beskrive dei vala du tar og grunngi dei.</p> <p>Du viser kompetansen din ved å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentere å bruke fagstoff, og grunngi synspunkta dine og forslaga dine til løysing på oppgåva • Trekke inn ulike synspunkt og løysningar som er relevante for problemstillingane i oppgåva • Gjere greie for resultatet/konsekvensane av dei faglege vala dine • Meistre relevante grunnleggjande ferdigheiter og arbeidsmetodar • Bruke eksempel der dette er relevant. Trekk gjerne inn egne eksempel for å vise større forståing • Bruke fagterminologi, hjelpemiddel og vedlegg på ein føremålstenleg og ryddig måte, der det går tydeleg fram når du brukar hjelpemiddel og når det er dine egne betraktningar
Andre opplysningar	Oppgåvesettet inneheld <u>fire</u> oppgåver og du skal svare på alle oppgåvene. Oppgåve 1 og 2 tel 30 % til saman. Oppgåve 3 og 4 tel 70 % til saman.

Oppgave 1

Forklar omgrepa kort:

- a) Massekommunikasjon
- b) Opphavsrett
- c) Marknadsføringsloven
- d) Dramaturgi

Oppgave 2

Kommunikasjonsprosessen kan illustrerast ved hjelp av ein modell. Skisser modellen og forklar.

Oppgave 3

Matvareprodusenten Eldorado har ein produktserie som heiter "MellomBar". Desse kjem i ulike smaksvarianter, som "sjokolade & krisp", "kokos & sjokolade", "banan & melkesjokolade", "havre & nøtter" og "chia, quinoa og nøtter". Produsenten planlegg no å gå ut med ein kampanje retta mot to ulike målgrupper. Du skal bidra med idear til marknadsføring av tilbodet retta mot desse to målgruppene:

- a) Barnefamiljar som er turglade og ivrige etter at både barn og vaksne skal trivast ute på tur.
- b) Spreke og treningsglade unge vaksne som er opptatt av effektivitet i ein hektisk kvardag.

Du skal lage eit bodskap som kommuniserer med kvar av målgruppene. Skriv ein ide til eit reklameprodukt til kvar av målgruppene, og sei noko om utforming, kva slags type medieprodukt det skal vere og kva for nokre verkemiddel som passar. Skriv også kor du ville plassert produkta for å nå målgruppene.

Beskriv og forklar vala dine for kvar av målgruppene og skriv litt om kva du ville gjort forskjellig.

Oppgave 4

- a) Analyser vedlegg 1 på side 7 og 8, "Hun lager gass ved Hammerfest. Han kutter utslipp i Oslo", frå *Aftenposten* 8. oktober 2019, og legg vekt på følgande omgrep:
  - 1. Kjelder/kjeldekritikk
  - 2. Nyheitskriterium
- b) Kva kallar vi dei ulike delane som artikkelen består av?

Bokmål

Eksamensinformasjon

Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timer.
Hjelpemidler	Alle hjelpemiddel er tillatt, unntatt åpent Internett, samskriving, chat og andre muligheter for å kunne utveksle informasjon med andre.
Bruk av kilder	<p>Hvis du bruker kilder i besvarelsen din, skal disse alltid oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem.</p> <p>Du skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på både lærebøker og annen litteratur. Hvis du bruker utskrift eller sitat fra Internett, skal du oppgi nøyaktig nettsadresse og nedlastingsdato.</p>
Vedlegg	Vedlegg 1: Bjørnestad, S og Strandberg, T. (2019), "Hun lager gass ved Hammerfest. Han kutter utslipp i Oslo". <i>Aftenposten</i> 8. oktober 2019, s. 8 og 9
Informasjon om vurderingen	<p>Når du løser oppgavene må du beskrive de valgene du tar og gi en begrunnelse.</p> <p>Du viser din kompetanse ved å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentere og bruke fagstoff og begrunne dine synspunkter og forslag til løsning av oppgaven • Trekke inn ulike synspunkter og løsninger som er relevante for oppgavens problemstillinger • Gjøre rede for resultatet/konsekvensene av dine faglige valg • Mest relevante grunnleggende ferdigheter og arbeidsmetoder • Bruke eksempler der dette er relevant. Trekk gjerne inn egne eksempler for å vise større forståelse • Bruke fagterminologi, hjelpemidler og vedlegg på en hensiktsmessig og ryddig måte, der det fremgår tydelig når du bruker hjelpemidler og når det er dine egne betraktninger
Andre opplysninger	Oppgavesettet inneholder <u>fire</u> oppgaver og du skal besvare alle oppgavene. Oppgave 1 og 2 teller 30 % til sammen. Oppgave 3 og 4 teller 70 % til sammen.

Oppgave 1

Forklar begrepene kort:

- e) Massekommunikasjon
- f) Opphavsrett
- g) Markedsføringsloven
- h) Dramaturgi

Oppgave 2

Kommunikasjonsprosessen kan illustreres ved hjelp av en modell. Skisser modellen og forklar.

Oppgave 3

Matvareprodusenten Eldorado har en produktserie som heter "MellomBar". Disse kommer i ulike smaksvarianter, som "sjokolade & krisp", "kokos & sjokolade", "banan & melkesjokolade", "havre & nøtter" og "chia, quinoa og nøtter". Produsenten planlegger nå å gå ut med en kampanje rettet mot to ulike målgrupper. Du skal bidra med ideer til markedsføring av tilbudet rettet mot disse to målgruppene:

- a) Barnefamilier som er turglade og ivrige etter at både barn og voksne skal trives ute på tur.
- b) Spreke og treningsglade unge voksne som er opptatt av effektivitet i en hektisk hverdag.

Du skal lage et budskap som kommuniserer med hver av målgruppene. Skriv en ide til et reklameprodukt til hver av målgruppene, og si noe om utforming, hva slags type medieprodukt det skal være og hvilke virkemidler som passer. Skriv også hvor du ville plassert produktene for å nå målgruppene.

Beskriv og forklar valgene dine for hver av målgruppene og skriv litt om hva du ville gjort forskjellig.

Oppgave 4

- a) Analyser vedlegg 1 på side 7 og 8, "Hun lager gass ved Hammerfest. Han kutter utslipp i Oslo", fra *Aftenposten* 8. oktober 2019, og legg vekt på følgende begreper:
  - 1. Kilder/kildekritikk
  - 2. Nyhetskriterier
- b) Hva kalles de ulike delene som artikkelen består av?

Idunn Tobiassen Mauseth synes folk skal være stolte over at de jobber i olje- og gassindustrien. Her er hun på vei til toppen av landanlegget til Snøhvit-feltet ved Hammerfest.

Hun lager gass ved Hammerfest. Han kutter utslipp i Oslo.

Hammerfest/Oslo

Sigurd Bjørnestad
Torgeir Strandberg (foto)

Oljen smører Norges statsbudsjett og spyr ut klimagasser. Samtidig. Regjeringen håver inn oljepenger og øker avgiftene på klimautslipp. Samtidig.

Gassmåleren hun har festet i brystlommen til kjeledressen, piper med jevne mellomrom. Idunn Tobiassen Mauseth går rundt på Melkøya like utenfor Hammerfest.

- Ingen fare, det er bare for å si ifra om at den lever, sier hun.

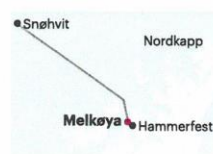
Hun er prosessoperatør på Equinors

landanlegg for gassfeltet Snøhvit. Enten inne i kontrollrommet eller ute på anlegget. Da er hun litt som en slags vaktmester, ifølge henne selv.

Norge selger for 600 milliarder Mauseth og kollegene hennes, sammen med naturens arbeid i millioner av år, bidrar solid på inntektssiden for den norske

250

For neste år spår Finansdepartementet at Oljefondet får renter og utbytte for 250 milliarder kroner fra Wall Street og verdens børser.

staten. Neste år ventet regjeringen at Norge vil selge olje og gass til utlandet for rundt 600 milliarder kroner. Statens inntekter fra oljeinntekter ventes å bli 273 milliarder kroner. Det er nesten hver femte krone på inntektssiden.

Regjeringen bruker knapt 244 milliarder oljekroner på statsbudsjettet 2020 til formål på fastlandet.

Pengene kommer ikke av seg selv. Snaut 15 mil unna Melkøya, dypt nede på havbunnen og usynlig fra havoverflaten, ligger plattformen. I grovt dimensjonerte rør presses gassen inn til landanlegget. Der blir den gjort flytende før den skipes ut i verden.

Ute i verden bidrar bruken av gassen fra Melkøya til verdens klimautslipp. Den globale klimaufordringen er et stort tema i verdenspolitikken, i norsk politikk og i statsbudsjettet.

Gravemaskiner på strøm

I Olav Vs gate i Oslo bidrar elektriske gravemaskiner til å kutte klimautslippene.

De graver opp «kinogaten» for å gjøre

Jonas Lærum er akkurat kommet ut i lære. Hans første prosjekt er utslippsfritt. Det tror han kan bli normalen fremover i karrieren. Begge foto: Torgeir Strandberg

den om til gågate. Det er Oslos første utslippsfrie anleggsplass, trolig også verdens første, ifølge prosjektleder Karin Dalberg i Oslo kommunes bymiljøetat.

Jonas Lærum er lærling i entreprenørfirmaet Steen & Lund. Mens de på skolen kjørte brølende dieselgravere, jobber han nå nesten uten lyd. Eldre kolleger tar fortsatt av og til på seg hørselvern av gammel vane.

- Det er ikke så stor forskjell fra graverne vi kjørte på skolen. Vi må bare huske å lade batteriene og ikke kjøre av ledningen, sier Lærum.

Jensen er «veldig sterk i troen»

Et stykke unna de elektriske gravemaskinene holder finansminister Siv Jensen (FrP) pressekonferanse om statsbudsjettet.

- Jeg er veldig sterk i troen på at vi vil forsterke innsatsen mot klimautslippene hjemme og ute. Tiltakene våre virker, sier hun.

Listen med tiltak er meget lang. Regjeringen foreslår å øke den generelle satsen for CO₂-avgiften med 5 prosent. Fritak fra avgiften og lave satser blir fjernet.

Drøyt 7 milliarder kroner bevilges til «bistandsrelaterte tiltak» innen fornybar energi, klima, miljø og hav.

Fyller statsbudsjettet med oljepenger

Opp gjennom oljealderen har staten siden midt på 1990-tallet spart opp et stort oljefond til glede for fremtidens statsbudsjetter. Finansdepartementet anslår at fondet vil vokse til nesten 10.000 milliarder kroner ved utgangen av 2020.

Tidligere sentralbanksjef Svein Gjedrem

Når jeg møter mennesker som vet jeg jobber i oljebransjen, spør de om jeg føler at jeg er med på å ødelegge kloden. Da blir jeg oppgitt.

”

Idunn Tobiassen Mauseth, prosessoperatør på Equinors landanlegg for Snøhvit-feltet

har kalt Oljefondet Norges viktigste næring.

For neste år spår Finansdepartementet at fondet får renter og utbytte for 250 milliarder kroner fra Wall Street og verdens børser. Eventuelle verdiendringer kommer som tillegg eller fratrukk.

Gir mange jobber på land

Men oljen gir ikke bare inntekter til staten. Den gir arbeid til titusenvis over hele landet.

I forrige uke la NHO frem nye prognoser for norsk økonomi. Der viser tall sammenstilt fra Statistisk sentralbyrå at nær 100.000 personer jobber i og rundt oljen.

I år er veksten i oljeinvesteringene svært høy. Det går for fullt på Vestlandet. Men de neste to årene går det gradvis brattere nedover igjen, ifølge departementets anslag.

Mange vil avvike oljen

Miljøbevegelsen og noen politiske partier vil på høyst ulike måter og innenfor ulike tidshorisonter avslutte norsk oljevirksomhet.

Budskapet er at Norge ikke skal bidra til verdens klimautslipp gjennom å selge olje og gass. I tillegg er virksomheten en stor kilde til norske utslipp. Den sto i fjor for 27 prosent av Norges utslipp av klimagasser.

Finansminister Jensen liker ikke forslagene.

- Det å skulle skru av denne produksjonen nå, over natten, ville få dramatiske konsekvenser. Det er utrolig mange mennesker som er sysselsatt i denne næringen

over det ganske land, eller tilknyttet den indirekte, sier hun.

Mauseth er født og oppvokst i Hammerfest. Er det én ting hun ikke vil ha på seg, er det at hun ikke bryr seg om miljøet.

- Når jeg møter mennesker som vet jeg jobber i oljebransjen, spør de om jeg føler at jeg er med på å ødelegge kloden. Da blir jeg oppgitt. Folk tror det er en skitten bransje, men norsk olje- og gassindustri har et lavere CO₂-avtrykk enn andre land, sier hun.

Mauseth syns folk skal være stolte over at de jobber i olje- og gassindustrien.

- De bidrar til veldig mye positivt både til Norge og resten av verden. Jeg håper det blir synliggjort at det er oljepenger som brukes til klimatiltak, sier Mauseth.

Bruker innkjøpsmakten

Oslo kommune ved Bymiljøetaten er utslippsfri byggherre i Olav Vs gate. Etaten har brukt innkjøpsmakten for å stable pilotprosjektet på beina.

Foreløpig har arbeidet gått etter planen. Mye strøm og volt går direkte inn i bakdelen av graveren. I tillegg har den et batteri som er med å ta energitoppene ved tunge løft.

- Var du skeptisk?

- Veldig skeptisk, men vi ser nå at vi klarer å holde planlagt byggetempo, sier prosjektsjef Fridtjof Myhreene i Steen & Lund.

Gravemaskinene er ombygde diesel-gravere. Mer miljøvennlig drift er noe Steen & Lund satser på.

- Vi ser at dette er veien det går, selv om det blir noen ekstrakostnader og litt ekstra tilrettelegging på byggeplassene, sier Myhreene.

